ПОРЕЗИ И АРБИТРАЖЕ

Проф. др *Гордана* ИЛИЋ-ПОПОВ*

АРБИТРАЖНИ ПОСТУПАК У СПОРОВИМА ОКО ТРАНСФЕРНИХ ЦЕНА У ПОРЕСКОМ ПРАВУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Резиме

У овом раду ауторка анализира арбитражни поступак за решавање спорова у вези са трансферним ценама, који је предвиђен Арбитражном конвенцијом. Главни циљ таквог несудског поступка је елиминисање економског двоструког опорезивања које настаје као последица неусклађивања добити повезаних предузећа – резидената различитих земаља-чланица ЕУ. Ова Конвенција није инструмент секундарног права Европске уније, већ мултилатерална конвенција међународног јавног права и зато нема правно обавезујући карактер. Посебна пажња је посвећена саветодавној комисији, која се формира са задатком да дâ мишљење како да се отклони двоструко опорезивање.

Кључне речи: *арбитража; Арбитражна конвенција; економско двоструко опорезивање; саветодавна комисија; трансферне цене*

Економско двоструко опорезивање и трансферне цене

Чланице мултинационалне групе предузећа, с обзиром на економску повезаност, понекад уговарају трансферне цене за поједине испоруке добара или пружање услуга у својим међусобним трансакцијама. Оне одступају од цена „ван дохвата руке“[1] и обвезници пореза на добит имају

* Универзитет у Београду – Правни факултет

1 То су цене које се на тржишту успостављају за исте или сличне трансакције између неповезаних лица.

обавезу да у пореском билансу прикажу трансакције и по једним и по другим ценама, како би се спречила пореска евазија до које може да дође (зло)употребом трансферних цена. Наиме, уговарање трансферне цене има за последицу смањење опорезиве добити повезаног предузећа, што доводи до мањег износа пореза. Због тога, порески орган спроводи корекцију у складу са принципом „ван дохвата руке" (тј. смањује трошкове), чиме увећава опорезиву добит резидентном предузећу. Уколико опорезива добит повезаног предузећа у другој земљи није смањена (за негативну разлику између прихода по основу трансферне цене и прихода по цени „ван дохвата руке"), тј. није извршено кореспондирајуће усклађивање добити оба повезана предузећа, долази до тзв. конфликта алокације[2] и економског двоструког опорезивања,[3] који дисторзивно делују на услове конкуренције и кретање капитала.[4]

Да би се унапредили услови за међуграничне активности на унутрашњем тржишту Европске уније (*даље*: ЕУ), донета је Арбитражна конвенција (*даље*: Конвенција).[5] Главни циљ тог међународног инструмента је да, кроз 22 члана, установи арбитражни (несудски) поступак, како би се отклонило економско двоструко опорезивање, које настаје као последица неусклађивања добити повезаних предузећа – резидената различитих земаља-чланица ЕУ, у вези са трансакцијама по трансферним ценама. Вертикална повезаност се односи на непосредно или посредно учешће у управљању, контроли или капиталу од стране предузећа-резидента једне земље-чланице над предузећем-резидентом друге земље-чланице, док хоризонтална повезаност подразумева да иста лица учествују у управљању, контроли или капиталу два предузећа у различитим земљама-чланицама.

Земље-чланице су потписале Конвенцију 23. јула 1990. године, али је она ступила на снагу тек 1.1.1995. године, када ју је ратификовало свих тадашњих 12 земаља-чланица ЕУ.[6] За разлику од директива, она не пред-

2 John Neighbour, "Transfer Pricing: Keeping it at Arm's Length", *OECD Observer* 230/2002, 29.

3 Дејан Поповић, *Пореско право*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2017, 251.

4 Вид.: Jean-Marie Henckaerts, "International Arbitration and Taxation – The EC Arbitration Convention for Transfer Pricing Disputes", *Journal of International Arbitration* 10/1993, 112.

5 Convention 90/436/EEC on the elimination of double taxation in connection with the adjustment of profits of associated enterprises, *OJ L* 225, 20.8.1990, *OJ C* 160, 30.6.2005.

6 Примена Конвенције је иницијално била „орочена" на пет година, а до августа 2004. године се чекало да Португалија ратификује Протокол (усаглашен између земаља-чланица још маја 1999. године), којим се аутоматски продужава њено важење на по пет година, осим уколико

ставља правно обавезујући инструмент ЕУ, већ има карактер мултилатералне конвенције међународног јавног права.[7] Као таква, она не ствара право Европске уније, иако је саставни део *acquis communautaire,* јер служи циљевима унутрашњег тржишта. Често је у литератури сматрају „хибридном врстом права Европске Заједнице".[8]

Јула месеца 2002. године на нивоу ЕУ је основан Заједнички форум о трансферним ценама (*EU Joint Transfer Pricing Forum – даље*: Форум), који је, између осталог, требало да размотри увођење мера које би омогућиле бољу и ефикаснију примену Конвенције. У том смислу, донет је Законик о пословању за ефикасну имплементацију Арбитражне конвенције (*даље*: Законик о пословању).[9] Он је више политички, а не правни, договор између земаља-чланица како да се спречи ерозија основице пореза на добит и штетна пореска конкуренција. Сем тога, да би се спречиле ситуације у којима земље-чланице различито тумаче или примењују билатералне пореске уговоре и Конвенцију, стварајући тако озбиљне пореске препреке у обављању пословања унутар ЕУ, октобра 2017. године Савет ЕУ је донео Директиву о механизмима за решавање пореских спорова у Европској унији[10] (*даље*: Директива), са применом од 1. јула 2019. године.

Арбитражна конвенција је, чини се, први документ у којем је употребљен термин „пореска арбитража", која спаја наизглед неспојиве институте. Порез подразумева суверености државе, па се поставља питање како несудски орган може решавати спорове. Можда је, између осталих, то био један од разлога што је први случај који је по њој решен био тек средином 2003. године.[11] Неки аутори сматрају да Конвенција посредно подстиче земље-чланице да ефикасније користе поступак заједничког договарања (енг.

нека од земаља-чланица не захтева друкчије. У периоду од 1.1.2000. до 31.10.2004. постојао је, дакле, „вакуум" у њеној примени.

7 Вид.: Kevin A. Bell, "EU Joint Transfer Pricing Forum to Report on Arbitration Convention, Mutual Agreement Procedures", *Tax Notes International* 31/2003, 207.

8 Luc Hinnekens, "European Arbitration Convention: Thoughts on Its Principles, Procedures and First Experience", *EC Tax Review* 3/2010, 115.

9 Code of Conduct for the effective implementation of the Arbitration Convention (2006/C176/02), 28.7.2006, revidirana verzija 2009/C322/01, 30.12.2009.

10 Council Directive (EU) 2017/1852 of 10 October 2017 on tax dispute resolution mechanisms in the European Union , *OJ L* 265/1, 14.10.2017.

11 L. Hinnekens, 109.

mutual agreement procedure – даље: МАП) за решавање пореских спорова.[12] Међутим, надлежни органи земаља-чланица, не ретко, не успевају да постигну договор како да се елиминише двоструко опорезивање, па налажење решења мора да се препусти непристрасном телу.[13]

Две фазе за елиминисање економског двоструког опорезивања у случају уговарања трансферних цена

Према Конвенцији, елиминисање економског двоструког опорезивања се одвија у две фазе.[14] Током прве фазе порески орган земље-чланице који ће спровести усклађивање добити применом принципа „ван дохвата руке" има обавезу да о томе обавести предузеће која је уговорило трансферну цену за одређену трансакцију. То предузеће затим обавештава повезано предузеће, а оно обавештава надлежни орган у земљи свог резидентства. Уколико су надлежни органи обе земље-чланице и повезана предузећа сагласни са предложеним усклађивањем добити, споразум којим се елиминише економско двоструко опорезивање се непосредно постиже. Ако, пак, повезано предузеће сматра да усклађивање није извршено у сагласности са правилом „ван дохвата руке", оно може да иницира МАП.

Ако се МАП успешно не оконча у року од две године, прелази се на другу фазу, која подразумева арбитражни поступак.[15] За сваки појединачни случај образује се *ad hoc* Саветодавна комисија (*даље:* Комисија),[16] чије је формирање заједничка обавеза надлежних органа обе земље-чланице. Иницијативу за њено оснивање треба да дâ земља којој је поднет обвезников захтев (тј. земља која је извршила усклађивање добити).[17] Конвенција не предвиђа рок у којем Комисија треба да се образује, што сматрамо њеним недостатком, јер то може значајно да успори арбитражни поступак. У Законику о пословању је, међутим, предвиђено да надлежни органи земаља-чланица треба да образују Комисију најкасније 6

12 Jasmin Kollmann *et al.*, "Arbitration in International Tax Matters", *Tax Notes International* 13/2015, 1191.

13 Gustaf Lindencrona, Nils Mattsson, "Arbitration in Taxation: An Introduction", *Intertax* 3/2014, 161-162.

14 J. Kollmann *et al.*, 1189-1195.

15 Вид.: Michael Lennard, "Transfer Pricing Arbitration as an Option for Developing Countries", *Intertax* 3/2014, 183-184.

16 Могао би се користити и назив арбитражна комисија.

17 Вид.: Harm Mark Pit, "Improving the Arbitration Procedure under the EU Arbitration Convention (1)", *EC Tax Review* 1/2015, 18.

месеци након истека периода од две године, у којем земље-чланице нису постигле договор у МАП-у. Да ли је потребно 6 месеци да се изабере састав Комисије? Искуство Француске и Италије у *Electrolux* случају[18] је показало да је било потребно, чак, годину и по дана. Претпостављамо да је главни разлог била непотпуна и неажурирана листа независних стручњака - чланова Комисије. Мишљења смо да би тај поступак требало убрзати, те предвидети рок од три месеца. У чл. 6(1) Директиве предвиђен је рок од 120 дана од пријема захтева за њено формирање. Ако земље-чланице не формирају Комисију у предвиђеном року, сматрамо да тада треба да је образује Европска комисија, како се не би, из процесног разлога, реметила ефикасност арбитражног поступка.

Конвенција предвиђа две главне обавезе: (1) Земље-чланице морају да елиминишу економско двоструко опорезивање, кроз МАП, или арбитражни поступак;[19] (2) Земље-чланице морају да реше порески спор у року од три године. Пошто је у питању конвенција међународног јавног права (а не директива), Европски суд правде нема надлежност да разматра њену примену, па остаје отворено питање спровођења тих обавеза, односно санкционисања у случају њиховог неизвршавања.[20]

Саветодавна комисија

Састав Комисије

Саветодавну комисију чини, према Конвенцији, председавајући, по два представника надлежног органа из земље-чланице чији је резидент повезано предузеће и паран број компетентних и независних лица.[21] Председавајући се бира са листе независних лица и мора да поседује квалификације које би му омогућиле избор за судију Врховног суда у његовој матичној

18 Вид.: "First case decided under EC Arbitration Convention", *Tax News Service* 23/2003, 315.

19 Према одредби чл. 8 Конвенције, надлежни орган није у обавези да покреће МАП нити да образује Саветодавну комисију, уколико је једно од повезаних предузећа подвргнуто „озбиљним казнама", тј. санкцијама предвиђеним у домаћем праву за пореске прекршаје. Вид. више: Piergiorgio Valente, "Arbitration Convention 90/436/EEC: Inapplicability Case of Serious Penalties", *Intertax* 3/2012, 221-224.

20 H. M. Pit, 20. Упор. такође: Michael Lang, "ECJ and Mutual Agreement Procedures", *Intertax* 3/2014, 169-172.

21 Dirk Schelpe, "The Arbitration Convention: Its Origin, Its Opportunities and Its Weaknesses", *EC Tax Review* 2/1995, 68-77.

земљи или судије Европског суда правде.[22] Због тога би било корисно да свака земља-чланица на листи независних лица које номинује наведе и које од тих лица испуњава захтеве који се траже за председавајућег. Али, могуће је да земље-чланице предвиђају различите услове за именовање на највише судијске функције у њиховој земљи, па је зато можда боље да се захтевају услови за избор судије Европског суда правде.

Мишљења смо да представници надлежног органа земаља-чланица не би требало да буду пуноправни чланови Комисије,[23] с обзиром на то да се не може очекивати да ће у току арбитражног поступка одступити од иницијалних ставова које је њихова држава у МАП-у заузела поводом конкретног случаја, па отуда немају ни независан став. Ово тим пре што земља-чланица има право да за свог представника постави било које лице, укључујући и лица из пореског органа која су учествовала у претходној фази решавања истог случаја, тј. у МАП-у.[24] Отуда је реално очекивати да ће унутар Комисије они бити супротстављене стране, неспремне на компромис. С друге стране, чињеница је да представници надлежног органа могу да допринесу ефикаснијем раду Комисије, пошто су најбоље упознати са свим околностима случаја, па могу осталим члановима да пруже релевантне информације и појашњења.[25] Уз то, земље-чланице из политичких и других разлога не би пристале на ограничење улоге њихових представника у Комисији. Имајући то у виду, сматрамо да би макар требало да се смањи њихов број, са два на по једног представника. Уосталом, већи број арбитара поскупљује арбитражни поступак, а може га и отежати, јер се тада теже постиже сагласност. Недавно усвојена Директива је предвидела по једног представника, осим ако се надлежни органи обе земље-чланице не договоре да у Комисији имају по два своја представника.

Улога независних лица у Комисији је врло важна, не само због њихове стручности, већ и ради избегавања застоја у њеном раду, у случају несагласности представника надлежних органа земаља-чланица. Они се бирају са претходно утврђене листе, при чему свака земља-чланица има обавезу да номинује пет[26] независних стручњака.[27] Лице мора да буде: (а)

22 H. M. Pit, 27.

23 У смислу права гласа.

24 H. M. Pit, 20-21.

25 Sven-Olof Lodin, "The Arbitration Convention in Practice", *Intertax* 3/2014, 174.

26 Директива у чл. 9(1) предвиђа номинацију најмање три лица.

држављанин земље-чланице ЕУ, (б) резидент земље-чланице која примењује Конвенцију (не нужно оних чији су резиденти повезана предузећа), (в) независно и компетентно.

Недостатак Конвенције је у томе што не садржи правила о томе како поступак именовања независних лица треба да се одвија, што значи да земље-чланице могу да изаберу поступак који се њима чини најприхватљивијим. Таква флексибилност одговара земљама-чланицама, али зато чини поступак нетранспарентним и ствара ризик од одлагања формирања Комисије у случајевима када земље-чланице у конкретном случају не могу да се договоре која лица ће као независне стручњаке (са укупне листе свих номинованих) именовати за чланове Комисије. Пошто су критеријуми држављанства и резидентства неспорни за утврђивање, проблем настаје у погледу трећег услова, јер земље-чланице могу на различити начин тумачити појам компетентности, па и независности. Како би се избегло продужавање арбитражног поступка због пролонгирања у образовању Комисије, потребно је, према нашем мишљењу, успоставити минималне стандарде за одређивање компетентности лица. Форум је, у том смислу, предложио следеће: знање из области трансферних цена, међународно пореско искуство, познавање најмање једног страног језика. Номиновано лице треба да потпише изјаву о независности у конкретном случају[28] и изјаву о поверљивости података.[29]

Ни Конвенција, ни Законик о пословању, па ни Директива не предвиђају временски период на који се номинују независна лица, што у пракси може довести до прилично „застарелих листа“.[30] Земља-чланица треба да обавести Комисију уколико жели да изврши одређене измене у листи (на пример, да се са листе скине лице које је престало да буде независно или које пређе одређену старосну доб и др.). Сматрамо да би њихово именовање требало да буде ограничено на период од 4 или 5 година, са могућношћу највише два узастопна периода именовања. Имајући у

27 До 2015. године Кипар, Летонија и Литванија нису поднели своје листе, док је Словенија поднела листу са четири имена. Вид.: H. M. Pit, 23, 25.

28 То не може да буде лице које је тренутно или у претходне три године запослено или ангажовано у пореској администрацији земаља-чланица, нити лица која имају учешће или су(била) запослена у неком од повезаних предузећа, или су били њихови порески и други саветници.

29 То важи и за остале чланове Комисије. Вид.: чл. 9(6) Конвенције.

30 На пример, Данска је номиновала независна лица још 1993. године, Италија и Луксембург 1994, Белгија 1995, Француска 1996. године. Вид.: H. M. Pit, 23.

виду дужину трајања арбитражног поступка, тај рок је, по нама, довољан за континуиран рад једне Комисије.

Трошкови арбитражног поступка се једнако деле између две земље-чланице.[31] У Законику о пословању[32] је прецизирано да они обухватају накнаду члановима Комисије, која износи ЕУР 1,000 по члану/по дану састанка Комисије[33] административне трошкове које има Комисија (организовање састанака, административна подршка која је неопходна за функционисање Комисије, трошкови превођења документације, трошкови закупа просторија за одржавање састанака Комисије и др.) и трошкове путовања и смештаја независних лица и председавајућег.

Мишљење Комисије

Комисија мора да достави своје мишљење у року од 6 месеци. Намеће се питање од када тај рок треба да се рачуна. У *Electrolux* случају, Француска и Италија су се договориле да то буде дан када је Комисија образована, а то је дан када је Комисија одржала први састанак.[34] Сматрамо да је то исправно решење, јер рачунање рока од, на пример, момента када је Комисија добила релевантне информације у вези са пореским спором не може да се сматра адекватним, пошто се не ретко дешава да у току свог рада Комисија захтева додатне информације, документа и др. На то се непосредно надовезује питање да ли је период од 6 месеци за доношење мишљења кратак, поготово у врло сложеним и компликованим споровима. Директива допушта да се у тим случајевима рок продужи за три месеца.[35] Рок за достављање мишљења индиректно укључује и период у којем мора да се формира Комисија, за које време треба да буде припремљена потребна документација за решавање пореског спора, како би чланови могли ефективно да отпочну са радом одмах по њеном формалном конституисању.[36]

Мишљење треба да одрази став Комисије о томе која је цена „ван дохвата руке" коректна за трансакцију која се у датом арбитражном поступку испитује. Комисија не доноси обавезујућу одлуку, већ даје

31 Вид. члан 11(3) Конвенције; чл. 12(1) Директиве.

32 Вид.: параграф 7.3(f).

33 Председавајући прима 10% већу накнаду.

34 Вид.: Harm Mark Pit, "Improving the Arbitration Procedure under the EU Arbitration Convention (2)", *EC Tax Review* 2/2015, 84-85.

35 Вид.: чл. 14(1) Директиве.

36 Иста документација је, уосталом, коришћена и за потребе МАП-а.

(независно) мишљење како да се у конкретном случају елиминише двоструко опорезивање. Она не може да донесе ново решење о утврђивању пореза, него само испитује, на основу околности случаја, да ли је усклађивање добити између повезаних предузећа исправно извршено.[37] Чланови Комисије могу тражити додатне информације и од земаља-чланица и од повезаних предузећа, уколико сматрају да су достављене информације недовољне да сагледају све аспекте спорног случаја.[38] Повезана предузећа не могу да одбију да пруже информацију, што им не би ни било у интересу, јер све док се не реши спор у вези са трансферним ценама они су изложени неповољним ефектима двоструког опорезивања. Земља-чланица нема обавезу да достави информације које јој нису доступне у домаћем праву, односно које се односе на пословну, индустријску и професионалну тајну, или чије би откривање било у супротности са јавним поретком. Пошто су чланови Комисије у обавези да поштују поверљивост свих података и докумената до којих дођу током арбитражног поступка, ускраћивање података који се третирају тајним чини нам се излишним.

Комисија доноси мишљење простом већином гласова, па у пракси оно може бити донето и само од стране независних чланова и председавајућег.

Конвенција не предвиђа санкцију за случај да Комисија не донесе мишљење у року од 6 месеци. Формирање нове Комисије би претпоставило изнова целу процедуру, што не би било у интересу пореског обвезника. Из тог разлога, најпожељније је да земље-чланице благовремено обезбеде све потребне информације и документа да би Комисија могла да донесе своје мишљење о спорном случају у предвиђеном шестомесечном року.

Надлежни органи земаља-чланица, чији су резиденти повезана предузећа, могу да се, у року од 6 месеци од пријема мишљења Комисије, договоре и о друкчијем начину елиминисања двоструког опорезивања од онога који је предложила Комисија. Такво решење нам се не чини прихватљивим, имајући у виду да земље-чланице нису претходно успеле да постигну договор у МАП-у. Међутим, Прото (*Protto*) сматра да се током арбитражног поступка могу разјаснити неке нејасноће, па да се зато надлежни органи земаља-чланица могу накнадно међусобно договорити око примене прави-

37 L. Hinnekens, 111.

38 Вид.: чл. 10(1) Конвенције.

ла „ван дохвата руке“.[39] Међутим, у чему се онда огледа стварна улога Комисије, ако земље-чланице и у арбитражном поступку имају „последњу реч“ у доношењу финалне одлуке? Да ли би се арбитражни поступак тада могао сматрати само „допуном“ МАП-а, а не другом фазом у поступку отклањања економског двоструког опорезивања? Једино у случају када надлежни органи земаља-чланица не успеју да постигну узајамни договор, у обавези су да примене мишљење Комисије.

Пропуст Конвенције је што не предвиђа рок у којем финална одлука о елиминисању двоструког опорезивања треба да се имплементира, што може штетити интересима пореског обвезника. У Директиви је, међутим, предвиђен рок од 60 дана.[40]

Земље-чланице нису у обавези да, у целини, јавно објаве финалне одлуке о пореском спору решеном у арбитражном поступку. Према нашем мишљењу, њих би требало јавно објављивати, па подржавамо одредбу члана 18(3) Директиве, којом је предвиђено да се морају јавно објављивати макар апстракти финалних одлука, који садрже кратак опис случаја који је довео до спора, правни основ, грану привреде у којој обвезници обављају делатност, кратак опис финалне одлуке и примењене методе арбитраже. Објављивање је од користи како за пореске органе у другим земљама-чланицама, тако и за друга мултинационална предузећа. Сем тога, на тај начин би се постигла већа транспарентност и постепено формирала база за много уједначеније решавање проблема економског двоструког опорезивања у вези са трансферним ценама на међународном нивоу, што би омогућило ефикаснији арбитражни поступак.[41] Такође, имена арбитара и експерата треба да буду јавна, јер то може да повећа поверење у арбитражно решавање пореских спорова.

Закључак

Од како је Конвенција поново ступила на снагу 2004. године, повећао се број пореских спорова који се износи пред арбитражу. Крајем 2015. године било је 684 случајева који су у поступку решавања по Арбитражној конвенцији, од којих је у 73 случаја истекао двогодишњи период за решава-

39 Вид.: Carlos Protto, ”Mutual Agreement Procedures in Tax Treaties: Problems and Needs in Developing Countries and Countries in Transition“, *Intertax* 3/2014, 176-178.

40 Вид.: члан 15(4) Директиве.

41 L. Hinnekens, 133.

ње по МАП-у, а да још увек нису предати Саветодавној комисији, док су два случаја предата Комисијама и чека се њихово мишљење.[42]

Пошто се очекује да ће се све већи број пореских случајева решавати у арбитражном поступку, морају да се отклоне сметње које успоравају или отежавају његово ефикасно спровођење. У том смислу, Законик о пословању је учинио значајна унапређења Конвенције, пре свега када је реч о саставу саветодавне комисије и поступку именовања чланова. Међутим, и даље су остала нека недовољно разјашњена питања која нису прецизно формулисана (нпр. утврђивање компетентности независних лица). Такође, сматрамо да је недостатак Конвенције што се не примењује на случајеве двоструког опорезивања које настаје при уговарању трансферних цена између повезаних предузећа, који су резиденти исте земље-чланице, односно када је једно од њих резидент земље која није чланица ЕУ. Сем тога, она не предвиђа правило за случајеве двојног резидентства.

Остаје нам дилема каква ће бити даља судбина Арбитражне конвенције када средином 2019. године почне да се примењује Директива о механизмима за решавање пореских спорова у Европској унији, која је (потпуније) уредила сва процесна питања арбитражног поступка, која су предмет Конвенције.

42 European Commission, EU Joint Transfer Pricing Forum, "Statistics on Pending Mutual Agreement Procedures (MAPs) under the Arbitration Convention at the end of 2015", Brussels, October 2016, *http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/*

Prof. Dr. *Gordana* ILIĆ-POPOV
University of Belgrade – Faculty of Law

ARBITRATION PROCEDURE IN THE TRANSFER PRICING DISPUTES IN THE TAX LAW OF THE EUROPEAN UNION

Summary

In this paper the author analyses the arbitration procedure for solving transfer pricing disputes under the EU Arbitration Convention. The main purpose of this non-judicial procedure is to avoid the economic double taxation arising from adjustment of profits of associated enterprises – residents of different member states of the European Union. This Convention is not an instrument of a secondary EU law, but a multilateral convention under the international public law, therefore has no legally binding character. Special attention is dedicated to the advisory commission, which is established to give an opinion about how to eliminate double taxation.

Keywords: *arbitration; Arbitration convention; advisory commission; economic double taxation; transfer prices.*